

Tytuł: **Lato, kiedy nauczyłam się latać**

Grupa wiekowa: 11+

Słowa kluczowe: rodzina, więzi rodzinne, wartości międzypokoleniowe, tradycja, szacunek dla starszych, lato, wakacje, dorastanie, przygoda, przyjaźń, pierwsza miłość

Wiadomostka: Film oparty jest na podstawie popularnej serbskiej powieści dla dzieci i młodzieży autorstwa Jasminki Petrović. Autorka napisała ponad trzydzieści książek, które zostały przetłumaczone na ponad trzydzieści języków, a niektóre z nich doczekały się inscenizacji w teatrach dziecięcych w kraju i za granicą.

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Dzieciństwo – pierwszy krok do dorastania
- Moje wymarzone wakacje
- Letni cyfrowy detoks

Powiązanie z podstawą programową:

Język polski

Klasy IV–VI

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Uczeń/uczennica:

1. określa tematykę oraz problematykę utworu;
2. wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze;
3. wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
4. wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.

II. Odbiór tekstów kultury. Uczeń/uczennica:

1. rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych;
2. (...) wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka); wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego);
3. odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
4. świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

Klasy VII–VIII

I. Kształcenie literackie i kulturowe

Odbiór tekstów kultury. Uczeń/uczennica:

1. określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
2. znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Wychowanie do życia w rodzinie

klasy IV–VIII

I. Rodzina. Uczeń/uczennica:

1. rozumie, jakie miejsce zajmuje rodzina w społeczeństwie;
2. rozpoznaje typy struktury rodziny: rodzina wielopokoleniowa, rodzina pełna, rodzina niepełna, rodzina zrekonstruowana;
3. wyjaśnia miejsce dziecka w rodzinie i jej rolę dla niego: w fazie prenatalnej, podczas narodzin, w fazie niemowlęcej, wczesnodziecięcej, przedpokwitaniowej, dojrzewania, młodości, wieku średniego, wieku późnego;
4. potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje rodzinne;
5. wie, jak okazać szacunek rodzeństwu, rodzicom i dziadkom oraz docenić ich wkład w życie rodzinne; potrafi wymienić, za co i w jaki sposób można wyrazić im wdzięczność;
6. rozumie, na czym polega odpowiedzialność wszystkich członków za atmosferę panującą w rodzinie; wie jak komunikować uczucia, wyrażać pamięć, składać życzenia z okazji ważnych rocznic rodzinnych, imienin, urodzin, Dni Matki, Ojca, Babci i Dziadka, być uprzejmym i uczynnym każdego dnia;
7. zna i rozumie funkcje rodziny, np. prokreacyjną, opiekuńczą, wychowawczą oraz ich znaczenie na poszczególnych etapach rozwoju człowieka;
8. wyjaśnia, czego dotyczy i w czym przejawia się rodzinne wychowanie do miłości, prawdy, uczciwości, wychowanie patriotyczne, religijne, moralne;
9. przyswaja wartości i tradycje ważne w rodzinie, w tym wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu;
10. zauważa i docenia formacyjną rolę rodziny: w zakresie przekazywania wiedzy (o życiu, człowieku, świecie, relacjach międzyludzkich), kształtowania postaw, ćwiczenia umiejętności, tworzenia hierarchii wartości, uczenia norm i zgodnych z nimi zachowań.

II. Dojrzwowanie. Uczeń/uczennica:

1. rozpoznaje zmiany fizyczne i psychiczne; zauważa i akceptuje zróżnicowane, indywidualne tempo rozwoju;
2. zna kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;
3. wskazuje różnice w rozwoju psychoseksualnym dziewcząt i chłopców;
4. omawia problemy wieku młodzieńczego i sposoby radzenia sobie z nimi;
5. rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym; potrafi przedstawić istotę: koleżeństwa i przyjaźni, sympatii młodzieńczych, pierwszych fascynacji, zakochania, miłości; zwraca uwagę na potrzebę i wartość wzajemnego szacunku, udzielania pomocy, empatii i współpracy;
6. uczestniczy w podziale obowiązków; korzysta z pomocy innych i sam jej udziela; potrafi dzielić czas pomiędzy pracę i rekreację; wie jak tworzyć atmosferę świętowania;
7. przedstawia rolę autorytetów w życiu człowieka, wymienia osoby uznane za autorytety przez innych i siebie.

III. Postawy. Uczeń/uczennica:

1. rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;
2. kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;
3. świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

4. jest odpowiedzialny_a za własny rozwój i samowychowanie.

Edukacja dla bezpieczeństwa

Klasy IV–VIII

IV. Edukacja zdrowotna. Zdrowie w wymiarze indywidualnym oraz zbiorowym.

Uczeń/uczennica:

1. wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;
2. wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może;
3. ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia.

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów

Zaplanuj jeden weekend w miesiącu, w którym podejmiesz cyfrowy detoks. Co to oznacza? Rezygnację z telefonu, komputera i telewizora. Zorganizuj sobie czas w ten sposób, żeby spędzić go na łonie natury, z rodziną lub przyjaciółmi. Obserwuj swoje ciało i samopoczucie. Czy to było łatwe zadanie do wykonania? Jak się czułeś_aś w tym czasie? Jak się czułeś_aś po zakończonym weekendzie? Postaraj się wprowadzić taki weekend na stałe do swojego życia.

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców:

1. Iwona Wanda Grygiel, *Daj dziecku odpocząć – to przyniesie efekty*, Librus, <https://portal.librus.pl/rodzina/artykuly/daj-dziecku-odpoczac-to-przyniesie-efekty>
2. Katarzyna Sowula, *Kto wymyślił wakacje?*, Warszawa, Nasza Księgarnia, 2019.